

LA LLENGUA SOLS ÉS DELS PARLANTS (I ALGUNES CONSIDERACIONS DIDÀCTIQUES ELEMENTALS)

(Carta oberta a Antoni Artigues i Bonet)

Després de llegir l'article, signat pel Professor Antoni Artigues, *UIB: ESCÀNNER LINGÜÍSTIC* (PISSARRA núm. 67, dedicat íntegrament a la UIB) no puc estar-me de fer unes molt concretes consideracions.

No em referiré a l'enquesta en si. Però sí crec necessari dir, per començar, que el to emprat pel Sr. Artigues és un to inoportú, inadequat, tendenciós i totalment anticientífic. I és un to que, en comptes d'afavorir la llengua catalana, ben segur que en el fons farà que hi hagi gent que hi reaccionï en contra. És tan sols una suposició, però suposició ben viable.

Aquestes consideracions concretes les vull fer bàsicament per tres motius:

1.- Per una qüestió didàctica bàsica referent a l'ensenyament d'una llengua, sigui aquesta la que sigui.

2.- Per a l'usió indirecte pejorativa com a professora que som de Filologia Hispànica.

3.- Per uns principis lingüístics generals.

És un principi didàctic general, bàsic, elemental, acceptat, fins i tot de sentit comú, aquest fet: l'ensenyament d'una llengua sols es pot fer en la mateixa llengua que es pretén ensenyar. Algú es pot imaginar rebre classes d'anglès en francès, o de català en castellà o en alemany? És ben comprensible que la primera reacció del lector sigui un

somriure ingenu o un esclafit de rialles.

Sembla que el senyor Artigues això no ho té molt clar quan, a l'enquesta sobre l'ús del català o del castellà a les classes de la UIB hi inclou, tranquil·lament, la Llicenciatura de Filologia Hispànica.

Sap el senyor Artigues que allò que els alumnes de Filologia Hispànica han d'aconseguir és comprendre i utilitzar correctament, i a tots els nivells, la llengua castellana? Aquest seria l'objectiu bàsic. La metodologia emprada és una altra qüestió en la qual crec que ara no és el moment d'entrar.

Però una cosa és ben clara. Com es pot aconseguir aquest objectiu primordial i bàsic si no és fent les classes en llengua castellana? Aprendreia català un alumne al qual se li impartissin les classes en castellà? Si algú em dona una resposta científica, coherent i didàctica podria pensar d'intentar fer les meves classes de castellà en una altra llengua.

Està ben clar que els pensaments i les idees són lliures. Però seria bo per a tots que el Sr. Artigues no jugués amb dues dades objectives. I, sobretot, que no confongui el personal ficant els professors i alumnes de Filologia Hispànica dins el sac d'allò que ell anomena "espanyolització". I, a més, i amb paraules seves, ens considera "colonitza-

dors". Vaja, vaja!

Com a persona que sempre he defensat les llibertats. Com a persona que sempre he defensat l'ús del català com a únic vehicle comunicatiu viable a la nostra Comunitat (el senyor Artigues i jo coincidíem als exàmens de català de l'OCB, quan érem quatre moixos, i devíem tenir 15 ò 16 anys) Però també com a persona que he triat un camí professional dins la UIB d'ensenyar llengua castellana, no puc acceptar de cap manera, i em veig moralment obligada a dir-ho, que els que fèiem Filologia Hispànica (professors i alumnes) se'ns digui públicament "espanyolitzadors" i "colonitzadors".

I pens que és estrany que el senyor Artigues no tingui -o no vulgui tenir- en consideració aquest fet didàctic general, bàsic, elemental, acceptat, fins i tot de sentit comú.

I és bastant estrany perquè n'Antoni Artigues és, precisament, Catedràtic d'Escola Universitària de Llengua Catalana i la seva Didàctica. I, a més, Doctor en Pedagogia.

I més estrany és quan es sap que a les Proves d'Idoneïtat per a la plaça de Professor Titular, també de Llengua Catalana i la seva Didàctica, va treure el número 1 entre tots els que s'hi presentaven. I més estrany pot ésser encara quan es sap que tots els que es presentaven a la mateixa prova eren de tot l'àmbit

de parla catalana.

Arriba un moment en què no puc estar de demanar-me si el senyor Artigues degué treure el número 1 perquè els dos representants al Tribunal anomenats per la seva Universitat eren precisament -perquè no n'hi havia de català, encara- professors del que ell diu a l'esmentat article "llengua dels borbons" (un professor de francès i jo mateixa, de castellà, i per tant, de la "llengua de la dictadura franquista", pecadora per partida doble) Però

vull ésser sincera i sé, i per tant vull i ho he de dir, que fou per mèrits propis.

De totes maneres encara em faig una darrera pregunta. Sap el senyor Artigues, com a bon lingüista que és, que una llengua no és ni dels borbons, ni dels franquistes, ni dels socialistes, ni dels **Caballeros del Santo Sepulcro**? Una llengua sols és dels parlants.

Si el que vol el senyor Artigues és jugar a fer política amb qüestions lingüístiques (fet molt

respectable i, a més, no exclusiu seu) crec que s'ha equivocat de camí, s'ha equivocat de persones i ha deixat totalment de banda principis lingüístics bàsics, el coneixement dels quals, en aquests moments, encara li vull i li he de suposar. □

*Joana Serra de Gayeta
Professora de Llengua
Castellana a la UIB*

Casa Pomar Flores

ARTICLES PER A ARTISTES

PAPERS PINTATS I PINTURES
MARCS I MOTLLURES

Sant Miquel, 77 - Tel. 72 14 83
07002 PALMA DE MALLORCA

Més de 10.000
residents* ja han
escollit

 viatges s.a.
Ramuntana

Per qualitat:

...d'ofertes
...de serveis
...d'informació

Carrer 31 de desembre, 12
Tel: 204600. Fax: 204450
Palma de Mallorca

*Dades corresponents a la temporada 91